

Zavod Republike Slovenije
za varstvo narave

Dunajska cesta 22, 1000 Ljubljana

17

Številka: 3-III-128/2-O-06/AG

Datum: 14. 4. 2006

Občina Medvode
Občinska uprava
Cesta komandanta Staneta 12
1215 Medvode

Številka zadeve:	003-1/06-31
------------------	-------------

ZADEVA: Naravovarstvene smernice za strategijo prostorskega razvoja in prostorski red občine Medvode

Na osnovi vaše vloge št. 003-1/06, z dne 14. 3. 2006, prejete dne 16. 3. 2006 izdajamo v skladu s 97. in 98. členom Zakona o ohranjanju narave (Uradni list RS, št. 96/04 – UPB2; v nadaljevanju ZON) naravovarstvene smernice za strategijo prostorskega razvoja in prostorski red občine Medvode.

Vlogi ste priložili:

- Program priprave strategije prostorskega razvoja občine Medvode z urbanističnimi in krajinskimi zasnovami (št. 003-1/06, 13. 3. 2006),
- Program priprave prostorskega reda občine Medvode (št. 003-1/06, 13. 3. 2006).

Prostorski akt se nanaša na območje občine Medvode.

Priložene naravovarstvene smernice vsebujejo:

- besedilo,
- grafični del (zgoščanka).

V postopku sprejemanja prostorskega akta je treba pridobiti mnenje o sprejemljivosti prostorske ureditve z vidika varstva narave - **naravovarstveno mnenje**. Brez naravovarstvenega mnenja ni mogoče sprejeti prostorskega akta (šesti odstavek 97. člena ZON).

Naravovarstveno mnenje izda organizacija, pristojna za ohranjanje narave, ko prejme zahtevo pripravljavca akta. Tej zahtevi je treba priložiti **končni predlog** tega akta ter ustrezno **obrazložitev**, kako je pripravljavec ob pripravi akta upošteval naravovarstvene smernice (sedmi odstavek 97. člena ZON).

Grafični del končnega predloga prostorskega akta naj bo, če je mogoče v digitalni, sicer pa v analogni obliki, in sicer območja namenske rabe prostora, območja funkcionalnih in prostorskih enot z merili in pogoji za urejanje prostora ter območja in objekti gospodarske javne infrastrukture v merilu 1 : 5000.

Besedilo končnega predloga prostorskega akta naj vsebuje poglavje »Ohranjanje narave« z obvezno navedbo zavarovanih območij, naravnih vrednot, ekološko pomembnih območij in posebnih varstvenih območij ter naslednjo vsebino:

»Pri načrtovanju posegov v prostor se upoštevajo usmeritve, izhodišča in pogoji za varstvo naravnih vrednot in zavarovanih območij ter ohranjanje biotske raznovrstnosti navedeni v strokovnem gradivu »Naravovarstvene smernice za strategijo prostorskega razvoja in prostorski red občine Medvode« (ZRSVN, OE Ljubljana, april 2006), ki se hranijo na sedežu občine Medvode.

Za gradnjo objektov na teh območjih je, skladno s 105. členom ZON, potrebno pridobiti naravovarstveno soglasje.«

Besedilo odloka prostorskega akta naj smiselno povzame varstvene usmeritve za varstvo zavarovanih območij, naravnih vrednot, ekološko pomembnih območij in posebnih varstvenih območij.

V primeru, da je predlagana prostorska ureditev v neskladju z naravovarstvenimi smernicami predlagamo, da se pred izdajo naravovarstvenega mnenja h končnemu predlogu prostorskega akta izvede usklajevanje.

Obrazložitev, kako je pripravljavec ob pripravi akta upošteval naravovarstvene smernice, naj vsebuje naslednjo razlago:

- opis vsebin iz naravovarstvenih smernic, ki so bile pri pripravi prostorskega akta upoštevane (npr. katera območja oz. objekti, katere usmeritve);
- opis vsebin iz naravovarstvenih smernic, ki niso bile upoštevane z ustrezno obrazložitvijo za vsako območje oz. objekt.

Pred pripravo lokacijskih načrtov mora občina Medvode pridobiti podrobnejše naravovarstvene smernice, v katerih bodo določene tudi konkretne varstvene usmeritve in pogoji za varstvo naravnih vrednot in njihovih vplivnih območij, zavarovanih območij ter ohranjanje biotske raznovrstnosti. Predlagamo, da nas o začelih postopkih zanje obveščate že v fazi *programa priprave in prostorskih konferenc*.

Morebitna vprašanja in dodatna pojasnila v zvezi z vsebino naravovarstvenih smernic naslovite na Zavod RS za varstvo narave, Območna enota Ljubljana (tel. 01 244 53 50).

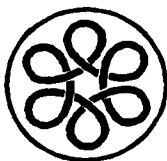
Pripravila:
Alja Grošelj, u.d.i.k.a.
Visoka svetovalka

dr. Darij Krajčič, univ. dipl. inž. gozd.
Direktor

Priloga:

- Naravovarstvene smernice za strategijo prostorskega razvoja in prostorski red občine Medvode
 - zgoščenka
-

**Zavod Republike Slovenije za varstvo narave
Območna enota Ljubljana**

**NARAVOVARSTVENE SMERNICE
za strategijo prostorskega razvoja in
prostorski red občine Medvode**

Nosilka
Alja Grošelj, u.d.i.k.a.
Visoka svetovalka

Vodja OE Ljubljana
Vesna Juran, univ. dipl. biol.
Visoka svetnica

LJUBLJANA, april 2006

Naloga: NARAVOVARSTVENE SMERNICE ZA
STRATEGIJO PROSTORSKEGA RAZVOJA
IN PROSTORSKI RED OBČINE
MEDVODE

Naročnik: OBČINA MEDVODE
Cesta komandanta Staneta 12
1215 Medvode

Izdelovalec: ZAVOD RS ZA VARSTVO NARAVE
OE LJUBLJANA
CANKARJEVA 10, LJUBLJANA

Nosilka naloge: ALJA GROŠELJ, u.d.i.k.a.

Sodelavci: ANJA ŠOLAR LEVAR, univ. dipl. geog.
HELENA TEHOVNIK, univ. dipl. geol.
NIKA HRABAR, univ. dipl. biol.

Številka naloge: 3-III-128/3-O-06/AG

Kraj in datum izdelave: LJUBLJANA, APRIL 2006

VSEBINA

1	UVOD	4
1.1	SPLOŠNA NAČELA IN PRINCIPI OHRANJANJA NARAVE.....	4
1.2	PRAVNE OSNOVE NARAVOVARSTVENIH SMERNIC	4
1.3	OSNOVNI POJMI	5
2	SPLOŠNI DEL NARAVOVARSTVENIH SMERNIC	8
2.1	ZAVAROVANA OBMOČJA.....	8
2.2	NARAVNE VREDNOTE.....	8
2.3	HABITATNI TIPI	9
2.4	EKOLOŠKO POMEMBNA OBMOČJA	10
2.5	POSEBNA VARSTVENA OBMOČJA (OBMOČJA NATURA 2000).....	10
3	POSEBNI DEL NARAVOVARSTVENIH SMERNIC	12
3.1	VARSTVO ZAVAROVANIH OBMOČIJ	12
3.1.1	Varstveni režimi.....	12
3.2	VARSTVO NARAVNIH VREDNOT	12
3.2.1	Splošne varstvene usmeritve	12
3.2.2	Podrobnejše varstvene usmeritve	13
3.2.3	Varstvena priporočila za ravnanje na območjih pričakovanih naravnih vrednot ...	20
3.3	VARSTVENE USMERITVE ZA VARSTVO HABITATNIH TIPOV	21
3.4	VARSTVENE USMERITVE ZA VARSTVO EKOLOŠKO POMEMBNIH OBMOČIJ	22
3.4.1	Splošne varstvene usmeritve	22
3.4.2	Podrobnejše varstvene usmeritve	23
3.5	VARSTVENE USMERITVE ZA VARSTVO POSEBNIH VARSTVENIH OBMOČIJ (OBMOČIJ NATURA 2000).....	24
3.5.1	Splošne varstvene usmeritve	24
3.5.2	Podrobnejše varstvene usmeritve	24
4	LITERATURA IN VIRI	26
5	PRILOGE	26

1 UVOD

Naravovarstvene smernice so strokovno gradivo, s katerim se za območje, ki ima na podlagi predpisov s področja ohranjanja narave poseben status, opredelijo usmeritve in izhodišča za varstvo naravnih vrednot in ohranjanje biotske raznovrstnosti ter pogoje za varstvo zavarovanih območij.

1.1 SPLOŠNA NAČELA IN PRINCIPI OHRANJANJA NARAVE

Pri urejanju prostora, rabi naravnih dobrin in varstvu nepremične kulturne dediščine se upoštevajo nekatera splošna načela in principi ohranjanja narave:

- ZON določa ukrepe ohranjanja biotske raznovrstnosti in sistem varstva naravnih vrednot z namenom prispevati k ohranjanju narave (1. člen ZON). Ukrepi ohranjanja biotske raznovrstnosti in sistem varstva naravnih vrednot se vključujejo v urejanje prostora ter rabo in izkoriščanje naravnih dobrin ter ukrepe varstva kulturne dediščine na način, ki ga določa zakon (6. člen ZON).
- Fizične in pravne osebe morajo ravnati tako, da prispevajo k ohranjanju biotske raznovrstnosti in varujejo naravne vrednote. Država, lokalne skupnosti ter druge osebe javnega prava so pri izvajanju nalog iz svoje pristojnosti dolžne upoštevati načela, cilje in ukrepe ohranjanja biotske raznovrstnosti in varstva naravnih vrednot ter pri tem medsebojno sodelovati (7. člen ZON).
- Posegi v naravo, ki vključujejo tudi gradnje, se morajo planirati, načrtovati in izvajati tako, da ne okrnijo narave. Okrnitev narave je stanje narave, ko so zaradi človekove dejavnosti spremenjeni naravni procesi tako, da je porušeno naravno ravnovesje ali so uničene naravne vrednote (11. člen ZON). V postopkih načrtovanja rabe ali izkoriščanja naravnih dobrin in urejanja prostora mora pristojni državni ali lokalni organ izbrati tisto odločitev, ki ob približno enakih učinkih izpolnjuje merilo najmanjšega možnega poseganja v naravo in v primeru obstoja alternativnih tehničnih možnosti za izvedbo posega ne okrni narave (96. člen ZON).

1.2 PRAVNE OSNOVE NARAVOVARSTVENIH SMERNIC

Kot pravna osnova za varstvo narave se uporabljajo mednarodne pogodbe, resolucije in priporočila, državni predpisi (zakoni, odloki, navodila in drugi podzakonski akti) ter občinski predpisi. Upoštevati je potrebno prednostno veljavnost predpisov višjega reda. Vsebina naravovarstvenih smernic temelji na naslednjih predpisih:

Mednarodne konvencije in predpisi Evropske unije

- Konvencija o biološki raznovrstnosti (Uradni list RS-MP, št. 7/96),
- Konvencija o varstvu prosto živečega evropskega rastlinstva in živalstva ter njihovih naravnih življenjskih prostorov – Bernska konvencija (Uradni list RS-MP, št. 17/99),
- Konvencija o varstvu selitvenih vrst prosto živečih živali – Bonselna konvencija (Uradni list RS-MP, št. 18/98, 27/99),

- Konvencija o varstvu svetovne kulturne in naravne dediščine (Uradni list RS, št. 15/92),
- Direktiva Sveta 92/43/EGS z dne 21. maja 1992 o ohranjanju naravnih habitatov ter prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst - Direktiva o habitatih,
- Direktiva Sveta 79/409/EGS z dne 2. aprila 1979 o ohranjanju prosto živečih ptic – Direktiva o pticah.

Predpisi Republike Slovenije

- Resolucija o nacionalnem programu varstva okolja 2005-2012 (Uradni list RS, št. 2/06),
- Strategija ohranjanja biotske raznovrstnosti v Sloveniji (sprejeta na 55. seji Vlade, dne 20. 12. 2001),
- Strategija upravljanja z rjavim medvedom (*Ursus arctos*) v Sloveniji (sprejeta na 59. seji Vlade, dne 24. 1. 2002),
- Odlok o strategiji prostorskega razvoja Slovenije (Uradni list RS, št. 76/04),
- Uredba o prostorskem redu Slovenije (Uradni list RS, št. 122/04)
- Zakon o ohranjanju narave – ZON (Uradni list RS, št. 96/04 – UPB2),
- Zakon o urejanju prostora – ZUreP (Uradni list RS, št. 110/02, 8/03),
- Zakon o varstvu okolja – ZVO (Uradni list RS, št. 41/04),
- Zakon o varstvu podzemnih jam – ZVPJ (Uradni list RS, št. 2/04),
- Zakon o vodah-ZV-1 (Uradni list RS, št. 67/02),
- Pravilnik o določitvi in varstvu naravnih vrednot (Uradni list RS, št. 111/04),
- Pravilnik o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja (Uradni list RS, št. 130/04),
- Pravilnik o uvrstitvi ogroženih rastlinskih in živalskih vrst v rdeči seznam (Uradni list RS, št. 82/02),
- Uredba o ekološko pomembnih območjih (Uradni list RS, št. 48/04),
- Uredba o habitatnih tipih (Uradni list RS, št. 112/03),
- Uredba o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000) (Uradni list RS, št. 49/04, 110/04),
- Uredba o prepovedi vožnje z vozili v naravnem okolju (Uradni list RS, št. 16/95, 28/95, 35/01),
- Uredba o varstvu samoniklih gliv (Uradni list RS, št. 57/98),
- Uredba o zavarovanih prosto živečih rastlinskih vrstah (Uradni list RS, št. 46/04, 110/04),
- Uredba o zavarovanih prosto živečih živalskih vrstah (Uradni list RS, št. 46/04, 109/04),
- Uredba o zvrsteh naravnih vrednot (Uradni list RS, št. 52/02, 67/03).

Občinski predpisi

- Odlok o sprejetju urbanističnega načrta za območje krajinskega parka »Polhograjski Dolomiti« za območji občin Ljubljana Šiška in Ljubljana Vič – Rudnik (Uradni list SRS, št. 14/74).

1.3 OSNOVNI POJMI

Biotska raznovrstnost je raznovrstnost živih organizmov, ki vključuje raznovrstnost znotraj vrst in med različnimi vrstami, gensko raznovrstnost ter raznovrstnost ekosistemov (2. člen ZON).

Ekološko pomembno območje je območje habitatnega tipa, dela habitatnega tipa ali večje ekosistemske enote, ki pomembno prispeva k ohranjanju biotske raznovrstnosti (32. člen ZON).

Habitatni tip je biotopsko ali biotsko značilna in prostorsko zaključena enota ekosistema (31. člen ZON).

Naravna vrednota je poleg redkega, dragocenega ali znamenitega naravnega pojava tudi drug vredni pojav, sestavina oziroma del žive ali nežive narave, naravno območje ali del naravnega območja, ekosistem, krajina ali oblikovana narava. Zlasti so to geološki pojavi, minerali, fosili ter njihova nahajališča, površinski in podzemni kraški pojavi, podzemske jame, soteske in tesni ter drugi geomorfološki pojavi, ledeniki in oblike ledeniškega delovanja, izviri, slapovi, brzice, jezera, barja, potoki in reke z obrežji, morska obala, rastlinske in živalske vrste, njihovi izjemni osebki ter njihovi življenjski prostori, ekosistemi, krajina in oblikovana narava. Naravne vrednote obsegajo vso naravno dediščino na območju Republike Slovenije (4. člen ZON).

Območja pričakovanih naravnih vrednot so zlasti deli zemeljskega površja oz. deli geoloških plasti na površju ali v večjih globinah, na katerih je utemeljeno pričakovati najdbo novih naravnih vrednot.

Posebno varstveno območje (območje Natura 2000) je ekološko pomembno območje, ki je na ozemlju EU pomembno za ohranitev ali doseganje ugodnega stanja ptic in drugih živalskih ter rastlinskih vrst, njihovih habitatov in habitatnih tipov (33. člen ZON).

Zavarovana območja so ožja ali širša območja narave, za katere je vlada ali pristojni organ ene ali več lokalnih skupnosti ali skupaj vlada in pristojni organ ene ali več lokalnih skupnosti sprejel akt o zavarovanju (55. člen ZON). Ožja zavarovana območja so naravni spomenik, naravni rezervat in strogi naravni rezervat. Širša zavarovana območja so narodni, regijski in krajinski park.

Zvrsti naravnih vrednot se določajo na podlagi lastnosti naravnih vrednot, pri čemer se upoštevajo zlasti značilnosti naravnih pojavov in naravnih oblik. Zvrsti naravnih vrednot so: površinska geomorfološka, podzemeljska geomorfološka, geološka, hidrološka, botanična, zoološka, ekosistemska, drevesna in oblikovana naravna vrednota, krajinska vrednota, mineral in fosil (2. člen Uredbe o zvrsteh naravnih vrednot).

V teh smernicah so uporabljeni še nekateri drugi pojmi, katerih pomen je določen v 11. členu ZON.

Legenda tabel:

- **EVID. ŠT.** – evidenčna številka zavarovanih območij oz. naravnih vrednot;
- **IME** – ime zavarovanega območja, naravne vrednote, habitatnega tipa, ekološko pomembnega območja oz. posebnega varstvenega območja;
- **KODA** – koda ekološko pomembnega območja iz Uredbe o ekološko pomembnih območjih ali koda posebnega varstvenega območja iz Uredbe o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000);
- **STATUS:**
 - o Zavarovana območja:
 - **NS** – naravni spomenik,
 - **NR** – naravni rezervat,
 - **KP** – krajinski park,
 - o predlog za zavarovano območje (**pNS**, **pNR**, **pKP**) je del narave, ki ima tolikšno naravovarstveno vrednost, da bi bilo potrebno zanj sprejeti akt o zavarovanju;
 - o Naravne vrednote:
 - **NVDP** - naravna vrednota državnega pomena,
 - **NVLP** - naravna vrednota lokalnega pomena,
 - o Novo predlagana naravna vrednota (**pNVDP**, **pNVLP**) je del narave, ki je bil na novo evidentiran in ovrednoten ter za katerega se upravičeno domneva, da ima lastnosti, zaradi katerih bo določen za naravno vrednoto;
 - o **EPO** - ekološko pomembno območje,
 - o **pEPO** - predlagano ekološko pomembno območje je del narave, ki je bil na novo evidentiran in ovrednoten, ter za katerega se upravičeno domneva, da ima lastnosti, zaradi katerih bo določen za ekološko pomembna območja;
 - o **PosVO** - posebno varstveno območje,
- **ZVRST** - vrst naravne vrednote, in sicer:
 - o **geomorf** – geomorfološka površinska naravna vrednota,
 - o **geomorfp** – geomorfološka podzemeljska naravna vrednota,
 - o **geol** – geološka naravna vrednota,
 - o **hidr** – hidrološka naravna vrednota,
 - o **bot** – botanična naravna vrednota,
 - o **zool** – zoološka naravna vrednota,
 - o **drev** – drevesna naravna vrednota,
 - o **ekos** – ekosistemska naravna vrednota,
 - o **onv** – oblikovana naravna vrednota.

- GRAFIČNI PODATKI

Območja s statusom so opredeljena v prostorski podatkovni bazi (*.shp format) in prikazana na preglednih kartah v prilogah. Glede na velikost območja je uporabljena ustrezna kartografska podlaga. Prostorski podatki so vrisani na sloju TTN 5 ali DTK 25. Območja s statusom so prikazana v digitalni obliki na priloženi zgoščenki.

2 SPLOŠNI DEL NARAVOVARSTVENIH SMERNIC

2.1 ZAVAROVANA OBMOČJA

Tabela 2.1: Pregled zavarovanih območij

EVID. ŠT.	IME	STATUS	URADNA OBJAVA
1	Polhograjski Dolomiti	KP	UL SRS, 14/74

2.2 NARAVNE VREDNOTE

Tabela 2.2: Pregled naravnih vrednot

EVID. ŠT.	IME	KRAJKA OZNAKA	VRSTE	STATUS
218	Pirniče - termalni izvir	Hipotermalni izvir pri Pirničah pod Šmarno goro.	hidr, geol	NVDP
234	Polhograjska Grmada	Vzpetina v Polhograjskih Dolomitih z bogatim in raznovrstnim rastlinstvom, endemične vrste.	bot, geomorf	NVDP
313 V	Šmarna gora	Osamelec Šmarna gora z Grmado in pobočji.	geomorf, (bot, geol)	NVDP
886	Ločnica - slapovi	Slapovi na Ločnici, desnem pritoku Sore, zahodno od Topola pri Medvodah.	geomorf, hidr	NVLP
887	Babni Dol - bajer	Bajer pri Babnem Dolu, južno od Medvod.	ekos, hidr	NVLP
934	Babja luknja	Vodoravna izvorna, biospeleološko pomembna jama južno od Goričan pri Medvodah.	geomorfp, hidr, zool	NVDP
935	Goričane - drevored	Ostanki lipovega drevoreda ob gradu Goričane.	onv	NVLP
936	Goričane - južna platana	Platana pri gradu Goričane.	drev	NVLP
937	Goričane - severna platana	Platana pri gradu Goričane.	drev	NVLP
1103	Matjaževa jama	Biospeleološko pomembna jama na Šmarni gori.	geomorfp, zool	NVDP
2762 V	Sava - od sotočja Save Bohinjke in Save Dolinke do Črnuč	Reka Sava od sotočja Save Bohinjke in Save Dolinke do Črnuč pri Ljubljani.	hidr, geomorf, (zool, bot)	NVDP
4146	Prešnica	Levi pritok Maveljščice gorvodno od Preske pri Medvodah.	hidr, ekos	NVLP
4149	Topol - lipa pri cerkvi sv. Katarine	Lipa pri cerkvi sv. Katarine v Topolu pri Medvodah.	drev	NVLP
4428 V	Sora - od sotočja obeh Sor do Medvod	Reka Sora od sotočja Selške in Poljanske Sore do Medvod.	hidr, ekos	NVDP
7599	Hraše - ribniki	Ribniki pri Hrašah.	ekos	NVDP
7689	Šmarna gora - gozd v Peklu	Gozd črnega gabra pragozdnega značaja na Šmarni gori.	ekos	NVLP

EVID. ST.	IME	KRAJKA OZNAKA	ZVRST	STATUS
7719 V	Skaručenska ravan	Steljniki z ohranjenimi mokrišči med Šmarno goro, Starim gradom in Repenjskim hribom.	zool, bot	NVDP
7746 V	Reteške loke	Ravnica reke Sore s poplavnimi lokami in prodišči pri Retečah.	zool	NVDP
7780	Grmada - južno pobočje	Toploljubna gozdno grmiščna vegetacija na južnem pobočju Grmade.	ekos	NVLP
7798	Mavelščica	Dolina desnega pritoka Save s spremljajočimi mokrišči, južno od Medvod.	hidr, ekos	NVLP

Opomba:

V skladu s Pravilnikom o določitvi in varstvu naravnih vrednot (Uradni list RS, št. 111/2004) so z oznako **V** označene naravne vrednote, katerih površina je večja od 1 km² ali so linijsko daljše od 1 km (2. člen).

Tabela 2.3: Pregled območij pričakovanih naravnih vrednot

ZVRST	IME	KRAJKA OZNAKA
15	Knapovže	Polimetalno žilno rudišče.

Namen opredelitve območij pričakovanih naravnih vrednot je spremljanje posegov v naravo, zlasti zemeljskih del, pri katerih obstaja velika verjetnost odkritja novih naravnih vrednot, predvsem geoloških in podzemeljskih geomorfoloških. Namen spremljanja zemeljskih del je odkrivanje, zagotavljanje dokumentiranja, vrednotenje in ohranjanje na novo odkritih naravnih vrednot.

2.3 HABITATNI TIPI

Na obravnavanem območju je bil popis habitatnih tipov delno izveden. V spodnji tabeli so navedeni habitatni tipi, ki se glede na poznavanje terena nahajajo na območju, in ki so navedeni v Prilogi 1 Uredbe o habitatnih tipih ter se prednostno ohranjajo.

Tabela 2.4: Pregled habitatnih tipov

NAZIV	ZNAČILNOSTI IN OBMOČJE NAHAJANJA
Ilirski bukovi gozdovi	Bukovi gozdovi Dinaridov, obrobja jugovzhodnih Alp in v subpanonskem gričevju. Pogostejše vrste v podrasti so mlaja (<i>Dentaria spp.</i>), navadna ciklama (<i>Cyclamen purpurascens</i>), navadno tevje (<i>Hacquetia epipactis</i>), velecvetna mrtva kopriva (<i>Lamium orvala</i>) idr. Gozdovi poraščajo jugovzhodno pobočje Osolnika, območje vzhodno od Malega Tošča, območje Ojstrice, jugozahodno pobočje Ilovega vrha in območje okoli 150 metrov severno od vrha Ravnik.
Jugovzhodno evropski gozdovi rdečega bora	Gozdovi rdečega bora (<i>Pinus sylvestris</i>) na Blakanu. V Sloveniji samo <i>Genisto januensis-Pinetum</i> . Poraščajo severozahodno pobočje Dretnika, območje Majčovih strmin, južno pobočje Goljeka, območje južno od Kobilje doline in območje Slavkovega doma.

NAZIV	ZNACILNOSTI IN OBMOČJE NALaganJA
Mokrotni mezotrofni in evtrofni travniki ali pašniki	Travišča na zmerno ali zelo hranljivih naplavinah ali različno gnojeni travniki na mokrih ali vlažnih tleh, pogosto ali vsaj pozimi so poplavljeni. Ekstenzivna košnja ali paša. Razširjeni so v listopadnih in stepskih predelih Evrazije. Prisotni so na območju Topola pri Medvodah in Brezovice pri Medvodah.

2.4 EKOLOŠKO POMEMBNA OBMOČJA

Tabela 2.5: Pregled ekološko pomembnih območij

KODA	IME	KRATKA OZNAKA	STATUS
33500	Sava od Mavčič do Save	Sava z obrežnimi gozdovi v kmetijsko urbani krajini med Ljubljano in Kranjem pomembno povečuje biotsko pestrost krajine. Obrežni pas s prodišči in otoki ter obrežnimi poplavnimi gozdovi se pojavlja bolj ali manj strnjeno vzdolž precejšnjega dela toka reke Save. Živalstvo in rastlinstvo teh območij sta specifični in strogo vezani na ta biotop. Poplavna ravnica in obrežni gozdovi, pretežno ostanki dobrav in vrbovja, so bivališče mnogih vrst obvodnih ptic ter lovišče ujed. Akumulacijska jezera so gnezdišče in pomembno prezimovališče vodnih ptic.	EPO
34400	Šmarna gora-Skaručenska ravan	Osamelec Šmarna gora se odlikuje po izjemni pestrosti rastlinstva in gozdnih združb ter po avtohtonem rastišču zavarovane narcise. Skaručensko ravan večinoma pokrivajo gozdovi rdečega bora. Potoki so naravno ohranjeni, ker so tla ob njih marsikje zamočvirjena, najdemo tukaj nekatere redke močvirske združbe ter rastišča redkih in ogroženih vrst rastlin.	EPO
35300	Sora	Sora na svojem kratkem toku od Škofje Loke do Medvod teče po ravnici. Čeprav je bila že regulirana, so se ob njej ohranila prodišča in poplavne loke, ki so domovanje obvodnih ptic. Reko naseljujejo redke in ogrožene vrste rib.	EPO
36400	Polhograjska Grmada	Del Polhograjskega hribovja zahodno od Polhovega Gradca, pokrit pretežno z ilirski bukovi gozdovi in gozdovi rdečega bora. Ovršje je travnato in deloma skalovito z vegetacijo skalnih razpok. Pestri ekosistem in zelo bogata flora, mešajo se srednjeevropski, ilirski, alpski in panonski florni elementi.	EPO
38900	Babja luknja	Na pobočju Breznika, jugozahodno od Vaš je vodoravna izvorna jama dolžine 100 metrov. Globoka je 10 metrov. Je biospeleološko pomembna jama.	EPO

2.5 POSEBNA VARSTVENA OBMOČJA (OBMOČJA NATURA 2000)

Tabela 2.6: Pregled posebnih varstvenih območij

KODA	IME	KRATKA OZNAKA	STATUS
SI3000120	Šmarna gora	Osamelec Šmarna gora se odlikuje po izjemni pestrosti rastlinstva in gozdnih združb ter po avtohtonem rastišču zavarovane narcise. Območje predstavlja življenjski prostor hrošču rogaču (<i>Lucanus cervus</i>), polžu ozki vrtenec (<i>Vertigo</i>	PosVO

		<i>angustior</i>) in orhideji Loeselova grezovka (<i>Liparis loeselii</i>). Evropsko pomembni habitati na tem območju so: - travniki s prevladujočo stožko (<i>Molinia</i> spp.) na karbonatnih, šotnih ali glineno-muljastih tleh (<i>Molinion caeruleae</i>) - jame, ki niso odprte za javnost.	
SI3000155	Sora Škofja Loka - jez Goričane	Območje obsega reko Soro od Škofje Loke do Medvod. Kljub temu, da je bila Sora že regulirana, so se ob njej ohranila prodišča in poplavne loke. Reka je življenjski prostor zlate nežice (<i>Sabanejewia aurata</i>). Ob reki se pojavlja evropsko pomemben habitatni tip alpske reke in zelnata vegetacija vzdolž njihovih bregov.	PosVO
SI3000158	Babja luknja	Na pobočju Breznika, jugozahodno od Vaš je vodoravna izvorna jama dolžine 100 metrov. Globoka je 10 metrov. Je biospeleološko pomembna jama. Uvrščamo jo med evropsko pomembne jame, ki niso odprte za javnost.	PosVO
SI3000262	Sava - Medvode - Kresnice	Reka Sava je s ponekod še vedno naravno ohranjenimi brežino, prodišči, mrtvicami, poplavnimi logi ter poplavno ravnico z rastišči vlagoljubnih ogroženih vrst rastlin. Tu živi hrošč močvirski krešič (<i>Carabus variolosus</i>). Reka je življenjski prostor več vrstam rib: platnica (<i>Rutilus pigus</i>), blistavec (<i>Leuciscus souffia</i>), sulec (<i>Hucho hucho</i>), potočni piškurji (<i>Eudontomyzon</i> spp.). Ob reki se pojavlja evropsko pomemben habitatni tip alpske reke in lesnata vegetacija s sivo vrbo (<i>Salix eleagnos</i>) vzdolž njihovih bregov.	PosVO

3 POSEBNI DEL NARAVOVARSTVENIH SMERNIC

Pri oblikovanju strategije prostorskega razvoja občine Medvode naj se v celoti upoštevajo usmeritve navedene v poglavju 3.2.2 Strategije prostorskega razvoja Slovenije (v nadaljevanju SPRS) in druge usmeritve iz SPRS, ki se nanašajo na ohranjanje biotske raznovrstnosti in naravnih vrednot. Upoštevajo naj se tudi določila Prostorskega reda Slovenije (v nadaljevanju PRS), predvsem 55. in 56. člen.

V nadaljevanju navajamo usmeritve, ki izhajajo iz pravnih podlag, navedenih v poglavju 1.2 in iz nekaterih usmeritev SPRS in PRS, ki se nanašajo na področje ohranjanje narave.

3.1 VARSTVO ZAVAROVANIH OBMOČIJ

3.1.1 VARSTVENI REŽIMI

I. Odlok o sprejetju urbanističnega načrta za območje krajinskega parka »Polhograjski Dolomiti« za območji občin Ljubljana Šiška in Ljubljana Vič-Rudnik (Uradni list SRS, št. 14/74)

Za območje krajinskega parka Polhograjski Dolomiti veljajo varstveni režimi in usmeritve navedeni v 6., 7., 8., 10., 11., 12. in 13. členu odloka.

3.2 VARSTVO NARAVNIH VREDNOT

3.2.1 SPLOŠNE VARSTVENE USMERITVE

Z naravnimi vrednotami je treba ravnati tako, da se ne ogrozi njihov obstoj (40. člen ZON). Posegi in dejavnosti se izvajajo na naravni vrednoti, če ni drugih prostorskih ali tehničnih možnosti za izvedbo posega ali opravljanje dejavnosti (5. člen Uredbe o zvrsteh naravnih vrednot).

Če ni drugih prostorskih ali tehničnih možnosti, se posegi in dejavnosti:

- na površinski in podzemeljski geomorfološki, hidrološki in geološki naravni vrednoti izvajajo v obsegu in na način, da se ne uničijo, poškodujejo ali bistveno spremenijo lastnosti, zaradi katerih je del narave opredeljen za naravno vrednoto, oziroma v obsegu in na način, da se v čim manjši možni meri spremenijo druge fizične, fizikalne, kemijske, vidne in funkcionalne lastnosti naravne vrednote;
- na drevesni naravni vrednoti izvajajo tako, da se ne zmanjša vitalnost in ne poslabša zdravstveno stanje drevesa ter, da se ne poslabšajo življenjske razmere na rastišču;
- na botanični in zoološki naravni vrednoti izvajajo tako, da se ne poslabšajo življenjske razmere rastlin in živali, zaradi katerih je del narave opredeljen za naravno vrednoto, do takšne mere, da jim je onemogočeno dolgoročno preživetje;
- na ekosistemski naravni vrednoti izvajajo tako, da se ne spremenijo kvalitete ekosistema ter naravni procesi v njem do takšne mere, da se poruši naravno ravnovesje;
- na oblikovani naravni vrednoti izvajajo tako, da se ne poslabšajo življenjske razmere za rastline, ki so bistveni sestavni del naravne vrednote, da se ne zmanjša njihova vitalnost ter da se bistveno ne spremenijo oblikovne lastnosti naravne vrednote, pri čemer se na

območjih vrtno arhitekturne dediščine posegi in dejavnosti izvajajo v skladu s predpisi s področja varstva kulturne dediščine.

3.2.2 PODROBNEJŠE VARSTVENE USMERITVE

3.2.2.1 Površinske geomorfološke naravne vrednote

Na naravni vrednoti:

- Gradnja objektov, vključno z enostavnimi objekti, se v primeru, da ni drugih prostorskih možnosti zunaj naravne vrednote, izvaja tako, da se izkoristijo vse možne tehnične ali druge rešitve, da se naravna vrednota ne poškoduje ter, da je njena vidna podoba čim manj spremenjena.
- Zemeljska dela (izravnavanje, poglobljanje terena, nasipavanje, zasipavanje) se na naravni vrednoti izvaja tako, da se ohranjajo lastnosti, zaradi katerih je del narave opredeljen za naravno vrednoto ter, da je njena vidna podoba čim manj spremenjena.
- Vibracije zaradi eksplozij ali iz drugih virov smejo biti tolikšne, da ne ogrozijo stabilnosti naravne vrednote.
- Pridobivanje in raziskovanje mineralnih surovin na naravni vrednoti je možno v takšnem obsegu in na način, da se ohranjajo lastnosti, zaradi katerih je tak del narave opredeljen za naravno vrednoto. Sanacija območij, na katerih so se pridobivale mineralne surovine, se izvaja tako, da se v čim večji možni meri ohranjajo lastnosti, zaradi katerih je del narave opredeljen za naravno vrednoto. Naravno vrednoto se ohranja vidno in dostopno.
- Odpadkov in drugega materiala, vključno z odpadnim izkopnim ali gradbenim materialom, se ne odlaga ali skladišči na naravni vrednoti.
- Vzorce kamnin se jemlje na tak način, da se bistveno ne spremenijo fizične lastnosti naravne vrednote ter da se ne ogrozi stabilnosti naravne vrednote.
- Na naravni vrednoti se izvaja takšne športne in rekreacijske aktivnosti, zaradi katerih se bistveno ne spreminjajo fizične lastnosti naravne vrednote (npr. z obsežnim odstranjevanjem skal, pritrjevanjem klinov, jeklenih vrvi in podobnim) ter da zaradi prisotnosti ljudi (velike množice) ni motena vidna podoba naravne vrednote in onemogočeno njeno doživljanje. Obiskovalci naravne vrednote naj se gibajo po poteh, če so le-te za ta namen urejene.
- Naravno vrednoto se uredi za obisk javnosti z nadelavo poti, razgledišč, počivališč, postavitvijo ograj, tabel z informacijami, opozorili in podobno, vendar tako, da se bistveno ne spremenijo lastnosti naravne vrednote ter, da je vidna podoba naravne vrednote čim manj spremenjena. Naravno vrednoto ali njen del, ki je posebej občutljiv na fizične učinke hoje, ki jih povzročijo obiskovalci, se uredi tako, da se onemogoči ogrožanje naravne vrednote. Na naravni vrednoti, katere obiskovanje in ogledovanje se prostorsko ne da omejiti ali se pričakuje, da omejitev ne bo učinkovita, se lahko obiskovanje in ogledovanje naravne vrednote ali njenega dela fizično onemogoči.
- Vegetacijo na naravni vrednoti se lahko odstrani v primeru, da se s tem omogoči dostop, izboljša vidnost ali prepreči vpliv rastlinstva na vrednoto.

3.2.2.2 Podzemeljske geomorfološke naravne vrednote

Na naravni vrednoti

- Sigastih tvorb in drugega jamskega inventarja se ne poškoduje, uničuje, odstranjuje, odnaša.

- Sten, stropa in tal, zraka v jami ter vode, ki tečejo skozi jamo se ne onesnažuje.
- Sten, stropa in tal se fizično ne spreminja, razen, če je to nujno potrebno zaradi raziskovanja jam ali znanstveno – raziskovalnega dela; v tem primeru se vrta, koplje, zasipava in podobno, tako da se ne uničuje sigastih tvorb ter drugega pomembnega jamskega inventarja.
- V jamah se praviloma ne gradi objektov ali namešča naprav, v primeru ureditve jame za ogledovanje in obiskovanje ter v primeru potreb za znanstveno – raziskovalno delo, pa se jih gradi oziroma namešča tako, da se ne poškoduje sigastih tvorb ter drugega jamskega inventarja.
- Jame in brezna oziroma njihove dele se osvetljuje le toliko, kolikor je minimalno potrebno za obisk ljudi, znanstveno – raziskovalno delo ali jamarstvo. Osvetljuje se na način, ki algam čim bolj onemogoča rast. Ne sveti se s svetili na odprt plamen, ki sajijo in segrevajo prostor.
- Vibracij zaradi eksplozij ali iz drugih virov in hrupa se ne povzročajo.
- V jamah in brezni se ne kuri ognja, razen pri uporabi acetilenskih in drugih plinskih svetil.
- Odpadkov in drugega materiala se ne odlaga ali skladišči v jami, tekočih odpadkov se ne odvaja v jamo in se jih ne izliva v jami.
- Vzorce kamnin, mineralov in fosilov se jemlje le zaradi znanstveno-raziskovalnega razloga, na tak način, da se ne spremenijo fizikalne lastnosti naravne vrednote ali njenega dela.
- Jamske sedimente, ki se jih odkopava in prekopava zaradi znanstveno – raziskovalnega dela, se po končanih raziskavah razporedi tako, da je stanje čim bolj približano prvotnemu.
- Jame in brezna se obiskuje tako, da se jih s fizično aktivnostjo ne poškoduje.
- Jame in brezna se lahko uredi za obisk javnosti z nadelavo poti, postavitvijo ograj, tabel z informacijami, opozorili in podobno, vendar tako, da se ne spremenijo fizične in funkcionalne lastnosti naravne vrednote, da se ne ogrozi stabilnost delov naravne vrednote ter da je vidna podoba naravne vrednote in okolice čim manj spremenjena.
- V jamo se ne vnaša organskih snovi (človeška hrana, iztrebki, les in drug organski material).

Na območju vpliva na naravno vrednoto:

V jamskem vhodu in njegovi neposredni okolici:

- Gradnja objektov se ne izvaja, zemeljsko površje se ne spreminja, razen za namen iz 6. točke tega oddelka.
- Odpadkov se ne odlaga.
- Vhoda se ne zasipava, v neposredno okolico se ne odlaga in skladišči materiala.
- Jamski vhod se zapira le z namenom varstva naravne vrednote oziroma upravljanja z njo, pri čemer se uporabi takšne tehnične rešitve, da je omogočen nemoten prehod živali v jamo in iz nje.
- Enostavne objekte, ki nimajo vsebinske povezave z naravno vrednoto, električne in druge vode se namešča v takšni oddaljenosti, da se ohranja vidna podoba jamskega vhoda nespremenjena.
- Jamski vhod se lahko uredi za obisk javnosti z nadelavo poti, počivališč, postavitvijo ograj, tabel z informacijami, opozorili in podobno, vendar tako, da je vidna podoba vhoda čim manj spremenjena.
- V vegetacijsko združbo v jamskem vhodu se ne posega s fizičnim uničevanjem, spreminjanjem vrstne sestave ipd., razen v primeru, da se s tem omogoči dostop. Obseg odstranitve vegetacije sme biti tolikšen, da se ohranijo obstoječe lastnosti mikrokline v jamskem vhodu in jami.

Na površju nad znanimi rovi jame:

- Izvaja se takšne vrste gradenj, da se ne poškoduje podzemeljske naravne vrednote.
- Vibracij zaradi eksplozij ali iz drugih virov se ne povzroča.
- Vegetacijsko odejo, vključno z njenim odstranjevanjem, se spreminja le v takšnem obsegu, da se ne ali bistveno ne spremenijo kakovostne (kemične) in količinske lastnosti pronicujoče vode.
- Odpadkov se ne odlaga.
- Nevarnih snovi, kot so nafta in naftni derivati, kemikalije in podobne snovi, se ne pretovarja in skladišči.
- Ne slabša se kvalitete vod, ki tečejo v jamo. Onesnažene vode se prednostno očisti.
- Posege in gradnje na vodotokih se izvaja tako, da se ohranja čim bolj naraven vodni režim.

3.2.2.3 Geološke naravne vrednote

Na naravni vrednoti

- Gradnja objektov, vključno z enostavnimi objekti, se v primeru, da ni drugih prostorskih možnosti zunaj naravne vrednote, izvaja tako, da se izkoristijo vse možne tehnične ali druge rešitve, da se naravna vrednota ne poškoduje ter, da je njena vidna podoba čim manj spremenjena.
- Zemeljska dela (izravnavanje, poglobljanje terena, nasipavanje, zasipavanje, nasipavanje) se na naravni vrednoti izvaja tako, da se ohranjajo lastnosti, zaradi katerih je del narave opredeljen za naravno vrednoto ter, da je njena vidna podoba čim manj spremenjena.
- Pridobivanje mineralnih surovin in raziskovanje pred njihovim pridobivanjem se na naravni vrednoti izvaja tako in v takšnem obsegu, da se ohranjajo lastnosti, zaradi katerih je del narave opredeljen za naravno vrednoto.
- Pri pridobivanju mineralnih surovin, raziskovanju ali sanaciji območij pridobivanja mineralnih surovin se opravi občasen naravovarstveni nadzor z namenom pravočasnega odkritja novih kvalitete naravne vrednote. V primeru, ko se zaradi neodložljivega posega, predvideva poškodovanje ali uničenje naravne vrednote in ni mogoče zagotoviti njenega in-situ varstva, se ustrezno dokumentira in za fizično prestavljive naravne vrednote izvede ukrepe ex-situ varstva.
- Sanacija območij, na katerih so se pridobivale mineralne surovine, se izvaja tako, da se ohranjajo lastnosti, zaradi katerih je del narave opredeljen za naravno vrednoto. Naravno vrednoto se ohranja vidno in dostopno.
- Vibracije zaradi eksplozij ali drugih virov na naravni vrednoti smejo biti tolikšne, da ne ogrozijo stabilnosti naravne vrednote.
- Odpadkov in drugega materiala, vključno z odpadnim izkopnim ali gradbenim materialom, se na naravni vrednoti ne odlaga in ne skladišči.
- Delov naravne vrednote se ne lomi, razbija, odkopava ali odnaša v takem obsegu, da se uniči nahajališče oziroma okrni lastnosti, zaradi katerih je del narave opredeljen za naravno vrednoto. Izjemoma se to lahko izvaja v ohranitvene namene, če na nahajališču ni mogoče zagotoviti učinkovitega varstva.
- Naravno vrednoto se lahko uredi za obisk javnosti z nadelavo poti, razgledišč, počivališč, postavitev ograj, tabel z informacijami, opozorili in podobno, vendar tako, da se bistveno ne spremenijo lastnosti naravne vrednote ter da je vidna podoba naravne vrednote čim manj spremenjena. Naravno vrednoto ali njen del, ki je posebej občutljiv na fizične učinke hoje, ki jih povzročijo obiskovalci, se uredi tako, da se onemogoči ogrožanje. Obiskovalce se usmerja na določene poti. Na naravni vrednoti, katere obiskovanje in ogledovanje se

prostorsko ne da omejiti ali se pričakuje, da omejitev ne bo učinkovita, se lahko obiskovanje in ogledovanje naravne vrednote ali njenega dela fizično onemogoči.

- Z namenom preprečitve erozije, neugodnega delovanja atmosferilij in vegetacije se naravno vrednoto lahko fizično zaščiti (prekrije), odstrani vegetacijo in podobno.

3.2.2.4 Hidrološke naravne vrednote

Na naravni vrednoti

- Gradnja objektov, vključno z enostavnimi objekti, se v primeru, da ni drugih prostorskih možnosti zunaj naravne vrednote, izvaja tako, da se izkoristijo vse možne tehnične ali druge rešitve, da se naravna vrednota ne poškoduje ter, da je njena vidna podoba čim manj spremenjena.
- Objekte in naprave za različne namene se na naravni vrednoti namešča oziroma se njihovo delovanje zagotavlja tako, da se ne prekinja zveznosti vodnega toka, da se ne spreminja ali bistveno ne spreminja količina vode in hitrost pretoka, prostorska in časovna razporeditev voda, smer toka, oblika in dno struge vodotoka ter, da se bistveno ne spremenijo vidne in funkcionalne lastnosti naravne vrednote. Na slapiščih in slapovih se ohranja naraven pretok.
- Vodnogospodarska dela se izvaja sonaravno, tako da se v največji možni meri ohranjajo vidne in funkcionalne lastnosti naravne vrednote.
- Ne slabša se kvalitete vode, ne spreminja se temperature vode. Onesnaženo vodo se prednostno očisti.
- Na naravno vrednoto se ne odlaga odpadkov.
- V obrežno vegetacijo se posega s sekanjem, obsekavanjem, redčenjem, zasajanjem, tako da se bistveno ne spremenijo fizikalne lastnosti obrežja.
- Prod, pesek, mivka se z obrežja, prodišč, dna struge odvzema v količini in na način, da se ne spremenijo ali bistveno ne spremenijo funkcionalne in vidne lastnosti naravne vrednote.
- Rekreatijske in športne aktivnosti se izvaja tako, da se naravne vrednote ne poškoduje in da se ne spremeni njenih lastnosti.
- Naravno vrednoto se lahko uredi za obisk javnosti z nadelavo poti, mostov, galerij, razgledišč, počivališč, postavitvijo ograj, tabel z informacijami, opozorili in podobno, vendar tako, da se ne spremenijo lastnosti naravne vrednote ter da je vidna podoba naravne vrednote čim manj spremenjena.

3.2.2.5 Botanične naravne vrednote

Na naravni vrednoti

- Gradnja objektov, vključno z enostavnimi objekti, se v primeru, da ni drugih prostorskih možnosti zunaj naravne vrednote, izvaja na način in v takem obsegu, da se bistveno ne spremenijo življenjske razmere na rastišču in da se ohranja rastline, zaradi katerih je del narave opredeljen za naravno vrednoto. Na način in v obsegu iz prejšnjega stavka se izvaja tudi odstranjevanje ali spreminjanje vegetacije, spreminjanje vodnih razmer (npr. osuševanje, dviganje ali spuščanje gladine podtalnice, poplavitvev, zamenjava sladke vode s slano in obratno), spreminjanje kislosti oziroma alkalnosti tal, odstranjevanje zemlje, ruše ali kamninske podlage, zasipavanje, nasipavanje, vključno z odlaganjem odpadnih materialov. Pri tem se izkoristijo vse možne tehnične rešitve, da se naravna vrednota čim manj poškoduje.

- Združbo rastišča se spreminja z izkrčenjem gozda oziroma posameznih dreves, s pogozditvijo, preoravanjem in podobno, le toliko, da se bistveno ne spremenijo življenjske razmere na rastišču.
- Rastlin se ne nabira, izkoreninja, lomi ali drugače poškoduje ali uničuje, razen za znanstveno-raziskovalno delo v obsegu, ki ne vpliva negativno na stanje populacije in na rastišče.
- Zraka se ne onesnažuje s prahom, aerosoli ali strupenimi plini, tako da se rastlin ne poškoduje in da se ne slabšajo možnosti za rast.
- Rastlin se ne požiga.
- Sestave biocenoze se ne spreminja z vnašanjem rastlin tujerodnih vrst.
- Na naravni vrednoti se ne uporablja kemičnih sredstev za uničevanje živali in rastlin. Preprečuje se naravno sukcesivno zaraščanje rastišč, če je to strokovno utemeljeno.
- Na naravni vrednoti, kjer se rastišče vzdržuje s tradicionalno kmetijsko rabo, se upošteva zlasti naslednje usmeritve: način in količina gnojenja se ne spreminjata glede na tradicionalen način gnojenja, na rastišča se ne vnaša mineralnih gnojil, pri času košnje se upošteva življenjski cikel rastlin, po možnosti se kosi po semenitvi, intenzivnosti paše se ne povečuje nad tradicionalno.
- Naravno vrednoto se obiskuje na način, da se zaradi fizičnega učinka hoje ne poslabšajo življenjske razmere na rastišču. Obiskovalce se usmerja na določene poti. V primeru, da gre za majhna rastišča zelo ogrožene vrste, se obiskovanje naravne vrednote lahko prostorsko omeji ali prepove.
- Naravno vrednoto se lahko uredi za obisk javnosti, vendar na način, ki ne spremeni življenjskih razmer na rastišču.

3.2.2.6 Zoološke naravne vrednote

Na naravni vrednoti

- Gradnja objektov, vključno z enostavnimi objekti, se v primeru, da ni drugih prostorskih možnosti zunaj naravne vrednote, izvaja na način in v takem obsegu, da se bistveno ne spremenijo življenjske razmere za živali. Na način in v obsegu iz prejšnjega stavka se izvaja tudi odstranjevanje ali spreminjanje vegetacije, spreminjanje vodnih razmer (npr. osuševanje, dviganje ali spuščanje gladine podtalnice, poplavitvev, zamenjava sladke vode s slano in obratno), spreminjanje temperature vode, spreminjanje kislosti oziroma alkalnosti tal, odstranjevanje zemlje, ruše ali kamninske podlage, zasipavanje, nasipavanje, vključno z odlaganjem odpadnih materialov. Pri tem se izkoristijo vse možne tehnične rešitve, da se naravna vrednota čim manj poškoduje.
- Posege, dejavnosti in aktivnosti na naravni vrednoti se izvaja tako, da se način in čas opravljanja posegov, dejavnosti in aktivnosti kar najbolj prilagodita življenjskim ciklom živalim; posege, dejavnosti in aktivnosti se izvaja v času, ki ne sovпада z obdobji, ko živali potrebujejo mir, npr. sekanje grmišč se opravlja po gnezditvenem času ptičev, kmetijska in druga opravila, ki lahko uničijo gnezda ali mladiče, se opravljajo po gnezdenju ali poleganju mladičev in na način, da se živali lahko umaknejo.
- Živali se ne vznemirja, preganja, nabira, zastruplja ali drugače uničuje.
- Sestave zoocenoze se ne spreminja z naseljevanjem živali tujerodnih vrst.
- Eksploziji ali drugih dejanj, ki povzročajo močan hrup ali vibracije, se ne izvaja.
- Ponoči se naravne vrednote ne osvetljuje. Jame ali dele jam, kjer so kolonije netopirjev se ne osvetljuje oz. se osvetljuje le minimalno in za čim krajši čas.
- Ne slabša se kvalitete, tako da se ne slabšajo življenjske razmere za živali.

- Zrak se ne onesnažuje s prahom, aerosoli ali strupenimi plini, tako da se ne slabšajo življenjske razmere za živali.
- Naravno vrednoto se obiskuje na način in v času, ki je za živali najmanj moteč. Obiskovalce se usmerja na določene poti. V primeru, da gre za živalsko vrsto, ki je na človekovo prisotnost izjemno občutljiva, se obiskovanje naravne vrednote lahko časovno (npr. v času razmnoževanja) ali prostorsko omeji ali prepove.
- Rekreatijske in športne aktivnosti se preusmerja na spoznavanje in doživljanje narave.
- Naravno vrednoto se lahko uredi za obisk javnosti, vendar v času in na način, ki za živali ni moteč. Naravno vrednoto se uredi tako, da je ljudem omogočeno spoznavanje in doživljanje živali v njenem naravnem okolju.

3.2.2.7 Ekosistemske naravne vrednote

Na naravni vrednoti

- Gradnja objektov, vključno z enostavnimi objekti, se v primeru, da ni drugih prostorskih možnosti zunaj naravne vrednote, izvaja na način in v takem obsegu, da se populacije rastlinskih in živalskih vrst pretežno ohranijo. Na način in v obsegu iz prejšnjega stavka se izvaja tudi odstranjevanje ali spreminjanje vegetacije, spreminjanje vodnih razmer (npr. osuševanje, dviganje ali spuščanje gladine podtalnice, poplavitve, zamenjava sladke vode s slano in obratno), spreminjanje kislosti oziroma alkalnosti tal, odstranjevanje zemlje, ruše ali kamninske podlage, zasipavanje, nasipavanje, vključno z odlaganjem odpadnih materialov. Pri tem se izkoristijo vse možne tehnične rešitve, da se naravna vrednota čim manj poškoduje.
- Ne slabša se kvalitete površinske in podzemne vode, tako da se ne slabšajo življenjske razmere za rastline in živali.
- Zrak se ne onesnažuje s prahom, aerosoli ali strupenimi plini, tako da se ne slabšajo življenjske razmere za rastline in živali.
- Sestave biocenoze se ne spreminja z naseljevanjem živali tujerodnih vrst.
- Na naravno vrednoto se ne vnaša gensko spremenjenih organizmov.
- Naravno vrednoto se lahko uredi za obisk javnosti, z nadelavo poti, razgledišč, opazovališč, postavitvijo ograj, tabel z informacijami in opozorili, vendar tako, da se ne spremenijo lastnosti ekosistema in da je z dodatnimi ukrepi zagotovljeno, da prisotnost obiskovalcev ne bo vznemirjala živali (npr. skrite opazovalnice). Obiskovalce se usmerja na določene poti.
- Rekreatijska in športna aktivnost, ki negativno vplivata na rastline in živali, se ne izvajata, preusmerjata se na doživljanje in spoznavanje narave.

3.2.2.8 Drevesne naravne vrednote

Na naravni vrednoti

- Vej, listov, debel, drevesne skorje in korenin se ne lomi, seka, obsekava ali drugače poškoduje, razen če gre za sanacijske ukrepe na drevesu.
- Življenjske razmere na rastišču se ohranja nespremenjene, zato se ne odstranjuje zemlje, razkriva korenin, zasipava debela ali rastišča oz površine nad koreninami, s hojo, vožnjo ali kako drugače ne tepta tal, ne poplavlja rastišča, spreminja višine podtalnice, kislosti oziroma alkalnosti tal, spušča škodljivih tekočin ali plinastih snovi na rastišče ter ne odlaga odpadkov.

- Podlago se na rastišču utrjuje le tako, da se omogoči zadostno zračnost in vodoprepustnost tal nad koreninskim sistemom.
- Na rastišče se praviloma ne postavlja objektov ali naprav. V primeru, da drugih prostorskih možnosti ni, se manjše objekte, kot so odri, kioski, spominska obeležja, vodnjaki, svetilke, klopi in podobno, postavlja v primerni oddaljenosti na način, da se ekološke razmere na rastišču ne spremenijo ter da je njena vidna podoba čim manj spremenjena.
- Na deblo, korenine in veje dreves se ne obeša, pritrjuje ali postavlja tujih teles, kot so plakati, obvestila, svetilke, nosilci žičnih vodov, table, omarice, antene in podobno.
- Znanstveno-raziskovalno poseganje ali poseganje pred sanacijo za ugotovitev stanja drevesa (jemanje lesnih izvrtkov ali vzorcev iz debla, vej, korenin) se izvaja tako, da se s posegom ne poslabša zdravstveno stanje drevesa.
- Naravno vrednoto se lahko opremi za obisk, ogled in predstavitev javnosti z označevalnimi in pojasnjevalnimi tablami, klopami ipd., vendar le na način, da se s posegom in ogledovanjem ne poškoduje drevesa in ne spremeni življenjskih razmer na rastišču.

3.2.2.9 Oblikovane naravne vrednote

Na naravni vrednoti

- Rastlin, ki so bistveni sestavni del oblikovane naravne vrednote, se ne trga, lomi, seka, obsekava ali drugače poškoduje, razen če gre za dela z rastlinami v skladu z namenom njihovega oblikovanja, izvajanja ukrepov varstva vrtno-arhitekturne dediščine na podlagi predpisov s področja varstva kulturne dediščine, upošteva zgodovinske zasnove, ali za sanacijske ukrepe na drevesih.
- Izvaja se le tiste gradnje, ki so povezane z obnovitvijo ali vzdrževanjem naravne vrednote, ali izvajanjem ukrepov varstva vrtno-arhitekturne dediščine na podlagi predpisov s področja varstva kulturne dediščine, upošteva zgodovinske zasnove.
- Električnih ali drugih, zračnih ali talnih vodov se ne napeljuje prek naravne vrednote, če za to obstojijo druge prostorske možnosti; talnih vodov se ne napeljuje skozi koreninske sisteme rastlin, ki so bistveni sestavni del naravne vrednote.

3.2.3 VARSTVENA PRIPOROČILA ZA RAVNANJE NA OBMOČJIH PRIČAKOVANIH NARAVNIH VREDNOT

V primeru najdbe mineralov ali fosilov se mora najditelj ravnati po 74. členu ZON. Vsak, ki odkrije del narave, za katerega domneva, da ima lastnosti jame ali del jame, je dolžan o tem obvestiti Inštitut za raziskovanje krasa Znanstvenoraziskovalnega centra SAZU (8. in 9. člen ZVPJ).

3.2.3.1 Priporočila za ravnanje glede na vrsto posega pred odkritjem

1. Posegi, ki so povezani z obsežnimi zemeljskimi deli kot so gradnja cest, železnic, plinovodov, vodovodov, kanalizacije, kablovodov, rudarska dejavnost:

Po predhodnem dogovoru s pristojno območno enoto Zavoda RS za varstvo narave se omogoči spremljanje stanja med zemeljskimi in gradbenimi deli z vidika odkrivanja in varstva geoloških in podzemeljskih geomorfoloških naravnih vrednot.

2. Posegi povezani z manj obsežnimi zemeljskimi deli kot so izkopi za individualne stanovanjske hiše, greznice, bazne postaje in podobno:

Investitorja se seznanjajo z možnostjo obstoja naravnih vrednot ter predlogom, da o najdbi čim prej obvesti pristojno območno enoto Zavoda RS za varstvo narave.

Za vsa zemeljska dela in posege v naravo se smiselno uporabljajo tudi splošne varstvene usmeritve, ki so določene v poglavju 3.2.1.

3.2.3.2 Priporočila za ravnanje na območjih pričakovanih naravnih vrednot ob odkritju

Če investitor oz. izvajalec odkrije potencialno naravno vrednoto, naj o najdbi čim prej obvesti pristojno območno enoto Zavoda RS za varstvo narave. Ta pripravi usmeritve, ki vključujejo:

- dokumentiranje in ovrednotenje območja oz. potencialne naravne vrednote,
- oceno ogroženosti ter
- predlog ukrepa varstva (*in-situ* ali *ex-situ* varstvo; pogodbeno varstvo, skrbništvo, zavarovanje, začasno zavarovanje, obnovitev).

Novo odkrite naravne vrednote se varuje glede na zvrst in tip naravne vrednote in glede na tip posega, na osnovi katerih strokovna služba izbere najprimernejši način varovanja. V primerih, ko ni možno zagotoviti niti *in-situ* niti *ex-situ* varstva, se zagotovi natančno evidentiranje in dokumentiranje območja najdbe.

3.3 VARSTVENE USMERITVE ZA VARSTVO HABITATNIH TIPOV

Za ohranjanje habitatnega tipa v ugodnem stanju se uporabljajo določila 3. člena Uredbe o habitatnih tipih ter varstveni cilji za doseganje ustreznih ekoloških razmer za posamezne skupine habitatnih tipov, ki so navedeni v Prilogi 2 iste uredbe.

Habitatni tipi se ohranjajo v ugodnem stanju tako, da se posegi in dejavnosti na območjih habitatnih tipov načrtujejo in izvajajo na način, da je njihov neugoden vpliv čim manjši.

Posegi in dejavnosti na območjih iz prejšnjega odstavka se načrtujejo na način in v obsegu:

- da se v kar največji možni meri ohranja ali večja naravna razširjenost habitatnih tipov in območij, ki jih posamezni habitatni tip znotraj te razširjenosti pokriva,
- da se v kar največji možni meri ohranjajo specifična struktura habitatnega tipa in naravni procesi ali ustrezna raba v skladu z varstvenimi cilji iz priloge 2 Uredbe o habitatnih tipih in
- da se ohranja ugodno stanje za te habitatne tipe značilnih rastlinskih in živalskih vrst v skladu z varstvenimi cilji iz predpisov, ki urejajo varstvo zavarovanih rastlinskih in živalskih vrst.

Pred odločitvijo o prostorskih ureditvah in rešitvah, ki se nanašajo na območja s predvidenimi spremembami rabe prostora oziroma razmestitvijo dejavnosti v prostoru, je treba ugotoviti prisotnost habitatnih tipov navedenih v poglavju 2.3 na teh območjih in njihovo stanje ohranjenosti (4. člen Uredbe o habitatnih tipih).

Priporočila za ohranjanje ugodnega stanja habitatnih tipov

HABITATNI TIP	KONKRETNA PRILOŽNOST ILA
Ilirski bukovi gozdovi	<ul style="list-style-type: none">- Ohranja naj se namembnost zemljišč, ki omogoča ohranjanje gozdnih habitatnih tipov.- Gospodarjenje z gozdovi naj se izvaja tako, da se ohrani čim bolj naravni podobna raznolikost gozdne strukture v različnih starostnih fazah ter naravni procesi.- Športno rekreacijske in turistične dejavnosti ter gozdna in javna infrastruktura naj se izvajajo na način in v obsegu, ki ne ogrožajo habitatnega tipa.- Pri gradnji javne infrastrukture (ceste, daljnovodi, kablovodi itd.) naj se prednostno izkoriščajo obstoječi koridorji.
Jugovzhodno evropski gozdovi rdečega bora	<ul style="list-style-type: none">- Ohranja naj se namembnost zemljišč, ki omogoča ohranjanje gozdnih habitatnih tipov.- Gospodarjenje z gozdovi naj se izvaja tako, da se ohrani čim bolj naravni podobna raznolikost gozdne strukture v različnih starostnih fazah ter naravni procesi.- Športno rekreacijske in turistične dejavnosti ter gozdna in javna infrastruktura naj se izvajajo na način in v obsegu, ki ne ogrožajo habitatnega tipa.- Pri gradnji javne infrastrukture (ceste, daljnovodi, kablovodi itd.) naj se prednostno izkoriščajo obstoječi koridorji.

HABITATNI TIP	KONKRETNA PRIPOROČILA
Mokrotni mezotrofni in evtrofni travniki ali pašniki	<ul style="list-style-type: none">- Ne izvaja naj se posegov, ki bi spremenili vodni režim.- Ne izvaja naj se posegov, ki bi spremenili kemizem tal in tako vplivala na rastiščne pogoje rastlin ter na pogoje bivanja živali.- Mineralna gnojila, gnojevka in škropiva naj se uporabljajo v čim manjši meri.- Raba na habitatnem tipu naj se izvaja na način in v času, ki zagotavlja ugodno stanje habitatnega tipa in je za rastline in živali najmanj moteč.- Rastlinstva naj se ne požiga.- Košnja (čas, pogostnost, način) naj se izvaja tako, da je ugodna za rastline in živali in na način, da se živali lahko umaknejo.- Košnjo naj se odloži do 15. julija.- Športno rekreacijske dejavnosti, ki zahtevajo večje posege v habitatni tip ali spremenjeno rabo habitatnega tipa, naj se načrtujejo in izvajajo na način in v obsegu, ki ne ogroža habitatnega tipa.

3.4 VARSTVENE USMERITVE ZA VARSTVO EKOLOŠKO POMEMBNIH OBMOČIJ

Varstvene usmeritve za ekološko pomembna območja se določajo za načrtovanje prostorskih ureditev in rešitev ter urejanja in rabe naravnih dobrin ter za izvajanje posegov in dejavnosti, z namenom, da se ohranja ali dosega ugodno stanje tistih habitatnih tipov ter rastlinskih in živalskih vrst in njihovih habitatov, zaradi katerih je ekološko pomembno območje opredeljeno.

Na ekološko pomembnih območjih se v primeru obstoja alternativnih možnosti prostorske ureditve ne načrtujejo, če se zaradi njihove izvedbe lahko bistveno poslabša ugodno stanje habitatnih tipov ali vrst, zaradi katerih je ekološko pomembno območje opredeljeno, v drugih primerih pa se načrtujejo tako, da je njihov neugoden vpliv čim manjši.

3.4.1 SPLOŠNE VARSTVENE USMERITVE

Na ekološko pomembnih območjih naj se posege in dejavnosti načrtuje tako, da se v čim večji možni meri ohranja naravna razširjenost habitatnih tipov ter habitatov rastlinskih ali živalskih vrst, njihova kvaliteta ter povezanost habitatov populacij in omogoča ponovno povezanost, če bi bila le-ta z načrtovanim posegom ali dejavnostjo prekinjena.

Skladno z usmeritvijo iz prvega odstavka naj se posege in dejavnosti načrtuje izven najbolj občutljivih in biotsko najvrednejših delov ekološko pomembnih območij Sava od Mavčič do Save, Šmarna gora – Skaručenska ravan, Sora, Polhograjska Grmada in Babja luknja.

3.4.2 PODROBNEJŠE VARSTVENE USMERITVE

33500 Sava od Mavčič do Save

- Avtohtono obrežno vegetacijo naj se ohranja v obstoječem stanju.
- Gozdnih površin naj se ne krči.
- Struga in brežine vodotokov naj se ohranjajo v naravnem stanju.
- Proda, gramoza, peska naj se ne odvzema iz pomembnih delov življenjskih prostorov (npr. bližina drstišč), z drugih delov pa le v obsegu in na način, da se bistveno ne spremenijo življenjske razmere.
- Vode naj se ne onesnažuje.
- Vodnogospodarska dela naj se ne opravlja v razmnoževalnem času živali; opravljajo se s stroji, ki kar najmanj poškodujejo življenjske prostore. Vodnogospodarsko čiščenje se po možnosti opravlja v eni sezoni enoobrežno ali na krajših odsekih dvoobrežno.

34400 Šmarna gora-Skaručenska ravan

- Gozdnih površin naj se ne krči.
- Struga in brežine vodotokov naj se ohranjajo v naravnem stanju.
- Ohranja naj se vodni režim v gozdovih in na mokriščih.
- V močvirnih dolinah na mokrotnih travnikih naj se ne gnoji z gnojnico in umetnimi gnojili.
- Na vlažnih travnikih naj se kosi čim pozneje (pozno poleti).
- Košnja naj se izvaja od sredine travnika proti robu, tako da se omogoči umik živalim, ki se skrivajo v travi.

35300 Sora

- Brežine vodotoka naj se ohranjajo v obstoječem stanju.
- Ohranja naj se obrežna vegetacija.
- Ohranja naj se zamuljene, prodnate in drobno peščene plitvine ob brežinah in v strugi.
- Posegov, ki bi kakorkoli spremenili vodni režim območja, naj se ne izvaja.

36400 Polhograjska Grmada

- Ohranjajo naj se gozdne površine.
- Turistične, rekreacijske in športne dejavnosti, ki so množične ali povzročajo spremembe v vegetaciji (hoja), se usmerja na poti oziroma izven suhih travnišč in skalnih sten.

38900 Babja luknja

- Upoštevajo naj se podrobne varstvene usmeritve za podzemeljske geomorfološke naravne vrednote navedene v poglavju 3.2.2.

3.5 VARSTVENE USMERITVE ZA VARSTVO POSEBNIH VARSTVENIH OBMOČIJ (OBMOČIJ NATURA 2000)

3.5.1 SPLOŠNE VARSTVENE USMERITVE

Na Natura območjih se posege in dejavnosti načrtuje tako, da se v čim večji možni meri:

- ohranja naravna razširjenost habitatnih tipov ter habitatov rastlinskih ali živalskih vrst;
- ohranja ustrezne lastnosti abiotiskih in biotskih sestavin habitatnih tipov, njihove specifične strukture ter naravne procese ali ustrezno rabo;
- ohranja ali izboljšuje kakovost habitata rastlinskih in živalskih vrst, zlasti tistih delov habitata, ki so bistveni za najpomembnejše življenjske faze kot so zlasti mesta za razmnoževanje, skupinsko prenočevanje, prezimovanje, selitev in prehranjevanje živali;
- ohranja povezanost habitatov populacij rastlinskih in živalskih vrst in omogoča ponovno povezanost, če je le-ta prekinjena.

Pri izvajanju posegov in dejavnosti, ki so načrtovani v skladu s prejšnjim odstavkom, se izvedejo vsi možni tehnični in drugi ukrepi, da je neugoden vpliv na habitatne tipe, rastline in živali ter njihove habitate čim manjši.

Čas izvajanja posegov, opravljanja dejavnosti ter drugih ravnanj se kar najbolj prilagodi življenjskim ciklom živali in rastlin tako, da se:

- živalim prilagodi tako, da poseganje oziroma opravljanje dejavnosti ne, ali v čim manjši možni meri, sovpada z obdobji, ko potrebujejo mir oziroma se ne morejo umakniti, zlasti v času razmnoževalnih aktivnosti, vzrejanja mladičev, razvoja negibljivih ali slabo gibljivih razvojnih oblik ter prezimovanja,
- rastlinam prilagodi tako, da se omogoči semenenje, naravno zasajevanje ali druge oblike razmnoževanja.

Na Natura območja se ne vnaša živali in rastlin tujerodnih vrst ter gensko spremenjenih organizmov.

Posegov in dejavnosti naj se ne načrtuje in izvaja na pomembnejših delih življenjskih prostorov rastlinskih in živalskih vrst, zaradi katerih je določeno posebno in potencialno posebno varstveno območje (npr. rastišča rastlin, gnezdišča, kotišča, drstišča, selitvene poti), razen tistih dejavnosti, ki pomembno prispevajo k doseganju ciljev varovanega območja.

3.5.2 PODROBNEJŠE VARSTVENE USMERITVE

SI3000120 Šmarna gora

- Ohranja naj se namembnost zemljišč, ki omogoča ohranjanje habitatnih tipov.
- Ne izvaja naj se posegov, ki bi kakorkoli spremenili kemizem tal in vodni režim območja in tako vplivali na rastiščne pogoje rastlin ter na pogoje bivanja živali.
- Naj se ne zasipava mokrotnih površin in naj se ne odlaga odpadkov in drugega materiala.
- Na vlažnih travnikih in travnikih ob gozdnem robu naj se izvaja ekstenzivna košnja (pozno poleti).
- Za habitatni tip jame, ki niso odprte za javnost naj se upoštevajo podrobne varstvene usmeritve za podzemeljske geomorfološke naravne vrednote navedene v poglavju 3.2.2.
- Pri gradnji javne infrastrukture (ceste, daljnovodi, kablovodi itd.) naj se prednostno izkoriščajo obstoječi koridorji.
- Športno rekreacijske in turistične dejavnosti se izvajajo na način in v obsegu, ki ne ogrožajo habitatnih tipov.

SI3000155 Sora Škofja Loka - jez Goričane

- Ohranja naj se namembnost zemljišč, ki omogoča ohranjanje habitatnih tipov.
- Brežine vodotoka naj se ohranjajo v obstoječem stanju.
- Ohranja naj se obrežna vegetacija.
- Če je čiščenje brežin nujno potrebno, se obvodna vegetacija seka in ne ruva, in to izmenično enoobrežno oziroma po krajših odsekih.
- Vode naj se ne onesnažuje.
- V vplivnem pasu tekočih voda naj se ne uporablja mineralnih gnojil, ne poliva gnojnice ter ne uporablja herbicidov in pesticidov.
- Proda, gramoza, peska naj se ne odvzema iz pomembnih delov življenjskih prostorov (npr. bližina drstišč), z drugih delov pa le v obsegu in na način, da se bistveno ne spremenijo življenjske razmere.
- Gradbene posege in zemeljska dela, kot so odstranjevanje zemlje, ruše, šote, kamninske podlage, zasipavanje z izkopanimi materiali naj se ne izvaja, v primeru, da ni drugih prostorskih možnosti, pa se izvaja na tistih delih območij, ki so že degradirana.

SI3000158 Babja luknja

- Upoštevajo naj se podrobne varstvene usmeritve za podzemeljske geomorfološke naravne vrednote navedene v poglavju 3.2.2.
- Jame naj se obiskuje na način, da se jih fizično ne poškoduje, da se v njih ne spreminja mikroklima, da se ne vznemirja živali.

SI3000262 Sava - Medvode – Kresnice

- Ohranja naj se namembnost zemljišč, ki omogoča ohranjanje habitatnih tipov.
- Ne izvaja naj se posegov, ki bi kakorkoli spremenili kemizem tal in vodni režim območja in tako vplivali na rastiščne pogoje rastlin ter na pogoje bivanja živali.
- Brežine vodotoka naj se ohranjajo v obstoječem stanju.
- Ohranja naj se obrežna vegetacija.
- Vode naj se ne onesnažuje.
- V vplivnem pasu tekočih voda naj se ne uporablja mineralnih gnojil, ne poliva gnojnice ter ne uporablja herbicidov in pesticidov.
- Proda, gramoza, peska naj se ne odvzema iz pomembnih delov življenjskih prostorov (npr. bližina drstišč), z drugih delov pa le v obsegu in na način, da se bistveno ne spremenijo življenjske razmere.
- Vzdržuje oz. vzpostavlja naj se ekstenzivno gospodarjenje travniških površin.
- Če je čiščenje brežin nujno potrebno, se obvodna vegetacija seka in ne ruva, in to izmenično enoobrežno oziroma po krajših odsekih.
- Gradbene posege in zemeljska dela, kot so odstranjevanje zemlje, ruše, šote, kamninske podlage, zasipavanje z izkopanimi materiali se ne izvaja, v primeru, da ni drugih prostorskih možnosti, pa se izvaja na tistih delih območij, ki so že degradirana.

4 LITERATURA IN VIRI

1. CKFF, 2004. Opredelitev območij evropsko pomembnih negozdnih habitatnih tipov s pomočjo razširjenosti značilnih rastlinskih vrst. Ljubljana.
2. Golob, A., 2004. Poročilo o določitvi habitatnih tipov gozdov v skladu s habitatnim priložnikom EU za nacionalni seznam območij, ki so v interesu skupnosti ter usmeritve za njihovo ohranjanje v gozdnogospodarskih načrtih. Ljubljana (MOPE-ARSO).
3. Naravovarstvene smernice za pripravo sprememb in dopolnitev prostorskih ureditvenih pogojev za občino Medvode. 2005. Zavod RS za varstvo narave, OE Ljubljana.

5 PRILOGE

- **Priloga 1:** Zavarovana območja in območja predlagana za zavarovanje
- **Priloga 2:** Naravne vrednote
- **Priloga 3:** Ekološko pomembna območja
- **Priloga 4:** Posebna varstvena območja (območja Natura 2000)
- **Priloga 5:** Strokovni predlogi

PRILOGA 5: STROKOVNI PREDLOGI

1. Območja predlagana za zavarovanje

Tabela 2.7: Območja predlagana za zavarovanje

ŠIFRA ST.	IME	KRAJKA OZNAKA	STATUS
2 KP	Šmarna gora	Krajinski park je predviden zaradi ohranitve in obnovitve naravne in kulturne dediščine, ekološke raznolikosti in biogenetske skladnosti, vzdrževanja naravnega ravnovesja, ohranitve redkih in ogroženih rastlinskih in živalskih vrst ter geomorfoloških značilnosti.	pKP
218	Pirniče - termalni izvir	Hipotermalni izvir pri Pirničah pod Šmarno goro.	pNS
234	Polhograjska Grmada	Vzpetina v Polhograjskih Dolomitih z bogatim in raznovrstnim rastlinstvom, endemične vrste.	pNS
313 V	Šmarna gora	Osamelec Šmarna gora z Grmado in pobočji. Na območju najdemo pestro rastlinstvo, ogrožene vrste plazilcev in dvoživk, veliko število ptičjih vrst, več vrst dnevnih metuljev in kačjih pastirjev.	pNS
4149	Topol - lipa pri cerkvi sv. Katarine	Lipa pri cerkvi sv. Katarine v Topolu pri Medvodah.	pNS
7599	Hraše - ribniki	Ribniki pri Hrašah, ki predstavljajo gnezdišče, pomembno preletno postajo, prezimovališče ter prehranjevalni prostor ogroženih in zavarovanih vodnih vrst ptic. Pestra je tudi favna dvoživk in kačjih pastirjev.	pNR
7689	Šmarna gora - gozd v Peklu	Gozd črnega gabra pragozdnega značaja na Šmarni gori.	pNS
7719 V	Skaručenska ravan	Steljniki z ohranjenimi mokrišči med Šmarno goro, Starim gradom in Repenjskim hribom.	pNS
7746 V	Reteške loke	Ravnica reke Sore s poplavnimi lokami in prodišči pri Retečah.	pNR

Predlagamo naj se, v skladu s 60. člen ZUreP in programom priprave strategije prostorskega razvoja občine Medvode, za predvideno širše zavarovano območje Krajinski park Šmarna gora pripravi krajinska zasnova.

Na teh območjih je zaradi ohranjanja lastnosti, zaradi katerih je območje predvideno za zavarovanje, pričakovati navzkrižja interesov v zvezi z rabo prostora ter morebitno načrtovanje prostorskih ureditev, ki bi lahko znatneje vplivale na krajino, kulturno dediščino, ohranjanje narave in trajnostno rabo naravnih dobrin.

Priporočila za varstvo predlaganih zavarovanih območij

Na območjih, ki so predlagana za zavarovana območja, se posege in dejavnosti izvaja tako, da se ne ogroža prvobitnosti narave. Na območjih, ki so predlagana za ožja zavarovana območja, se pazljivo izvaja dejavnosti navedene v 64. in 66. členu ZON, na območjih, ki so predlagana za širša zavarovana območja, pa dejavnosti navedene v 68. členu ZON. Pri tem se upoštevajo tudi varstvene usmeritve iz Odloka o strategiji prostorskega razvoja Slovenije ter Resolucije o nacionalnem programu varstva okolja.